Dosarul nr. 2r-2176/23
(2-21169768-02-2r-23062023)
Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Central), judecător Vitalie Pîslariuc

D E C I Z I E

07 septembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorilor Ion Țurcan și Ion Secrieru

examinând recursul declarat de avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023, emisă la cererea privind excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” – avocatul Lungu Vasile, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pojar Grigore împotriva lui Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t :

La 17 noiembrie 2021, Pojar Grigore s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales-Agro” cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 01 mai 2015, conform ordinului nr. 1 din 01 mai 2015 a administratorului SRL ”Rosales - Agro”, a fost angajat în calitate de *****, fiindu-i promis un salariu de 4500,00 lei lunar.

Pojar Grigore menționează că a participat la toate lucrările necesare pentru pregătirea solului, la semănat culturile agricole, de orez, grâu, floarea soarelui, de porumb, trieratul culturilor agricole, la transportarea cerealelor şi alte lucrări, etc.

La angajare, pârâtul Sergheev Mihail i-a promis, că personal, din banii săi, îi va achita salariul pentru lucrul efectuat, iar în caz de dificultăți financiare a întreprinderii, se va achita cu producție agricolă.

Reclamantul susține că la angajare nu a făcut cunoștință cu ordinul de angajare şi nici nu a văzut nici un înscris privind mărimea salariului care urma să-i fie achitat la finele fiecărei luni calendaristice, însă angajatorul nu-şi îndeplinea obligațiunile salariale. De la momentul angajării şi până la 15 martie 2018, administratorul SRL „Rosales - Agro” i-a achitat din salariul cuvenit numai suma de 7 000,00 lei, motivând că din cauza financiară grea nu poate la moment să-i achite salariile, promițând că se va achita integral la finele anului agricol.

Reclamantul subliniază că acest fapt a servit şi motiv principal de a se elibera din lucru, că nu avea surse financiare pentru întreținere şi pentru necesitățile familiare. Pojar Grigore relevă că în anul 2018, aproximativ în luna iulie-august, pârâtul Sergheev Mihail, personal, la solicitările repetate a reclamantului, i-a achitat suma de 7 000,00 lei, din contul salariului neachitat fără ca să semnez careva documente contabile. Iar, pentru toată perioada lucrată în calitate de mecanizator, SRL ”Rosales - Agro” urma să-i achite salariul în mărime totală de 169 000,00 lei, pentru 34 luni de zile şi 15 zile lucrătoare, dar luând în considerație că la finele anului 2018 pârâtul i-a achitat suma de 7 000,00 lei din salariul neachitat, restantă salarială constituie 162000,00 lei.

Reclamantul consideră că, pârâții Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” la momentul eliberării din funcție în baza ordinului nr. 1 din 15 martie 2018, conform art. 330 alin (2) Codul muncii, urma să-i plătească suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere 0,1 la sută din suma neplătită în termen, suma de 13855,68 lei.

Reclamantul precizează că la momentul angajării în funcție, pârâtul Sergheev Mihail personal i-a promis salariul de 4 500,00 lei lunar, însă la 10 septembrie 2021 primind Extrasul din Cont eliberat de Casa teritorială de asigurări sociale *****, a stabilit că salariul de mecanizator a fost de 1 900,00 – 2 100,00 lei.

Conform prevederilor art. 329 Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă.

Pojar Grigore relevă că aproximativ pe parcursul a trei ani de zile, fiind angajat la SRL ”Rosales - Agro” nu i-a fost achitat salariul şi apoi după eliberare nu i-a fost achitat salariul, circumstanță în care solicită ca angajatorul să-i repare şi prejudiciul moral în sumă de 25000,00 lei.

Mai indică partea reclamantă, că la 12 octombrie 2021, în adresa lui Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” a fost înaintată cererea cu privire la soluționarea litigiului individual de muncă în baza art. 329, 332 Codul muncii, iar potrivit avizului recepționat se atestă, că pârâții la 27 octombrie 2021 au refuzat să primească cererea prealabilă.

Prin acțiunea înaintată solicită reclamantul Pojar Grigore: - repunerea termen de adresare în judecată; - încasarea în mod solidar de la Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” a plăților salariale în sumă de 162 000,00 lei și a sumei suplimentare, pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 13 855,68 lei; - încasarea în mod solidar de la Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” a prejudiciului moral în sumă de 25000,00 lei; - încasarea în mod solidar de la Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” a indemnizației de concediu în sumă de 13 500,00 lei. - încasarea în mod solidar de la Sergheev Mihail şi SRL ”Rosales - Agro” a cheltuielilor suportate de reclamant, în sumă de 12,00 lei pentru expediere poștală, 110,00 lei

pentru extrasul din Registrul de Stat a persoanelor juridice şi 5000,00 lei pentru asistență juridică prestată de avocat.

Privitor la repunerea în termen, subliniază reclamantul Pojar Grigore că din motive întemeiate a omis termenul stabilit de lege pentru adresarea în judecată, pe motiv că conform extrasului din fișa medicală, s-a stabilit că pe parcursul anilor 2019-2021, a fost supus la patru intervenienții chirurgicale la ochi, suferă de diabet zaharat şi în legătură cu starea excepțională în sănătate publică constituită pe teritoriul Republicii Moldova din 15 martie 2020, el a avut şi are în prezent probleme serioase de sănătate, motive din care a fost în imposibilitate să se adreseze în instanța de judecată cu acțiune în termenul stabilit.

Totodată, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri, reprezentantul pârâților, avocatul Lungu Vasile a înaintat cerere prin care a invocat excepția de tardivitate a acțiunii înaintată de Pojar Grigore împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales Agro”. (f.d. 116-119, 156, 232-236).

În motivarea excepției de tardivitate invocă partea pârâtă, că termenul de prescripție, de 3 ani, în speță a început să curgă la 15 martie 2018 și respectiv a expirat la 15 martie 2021. Iar, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 17 noiembrie 2021, peste 8 luni.

Privitor la motivele de repunere în termen invocate de partea reclamantă, le consideră neîntemeiate și declarative. La acest capitol susține, că potrivit carnetului de muncă al reclamantului se atestă faptul că după eliberarea de la SRL ”Rosales Agro”, reclamantul la 15 martie 2018 s-a angajat în funcție de vânzător la stația de alimentare cu combustibil, fiind angajat până la 30 septembrie 2019. Circumstanță ce în opinia părții pârâte adeverește faptul, că reclamantul Pojar Grigore, nu a fost în imposibilitate de a depune cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâților consideră, că nici cele patru intervenții chirurgicale la ochi, nu au constituit un impediment obiectiv de adresare a acțiunii. Or, operațiile date au fost efectuate sub anestezie locală, nu au necesitat spitalizare, iar reclamantul revenind acasă în aceiași zi, sau în ziua următoare. Totodată o parte din intervenții au fost efectuate deja după expirarea termenului de prescripției. Astfel, intervențiile date nu au limitat reclamantul de a înainta acțiunea în termen.

De asemenea consideră pârâții, că nici starea excepțională în sănătate, nu poate constitui un motiv întemeiat de repunere în termen. Or, prin instituirea stării excepțională în sănătate, au fost instituite unele măsuri de precauției de ordin social și medical de precauție, care nu au limitat nici într-un fel posibilitatea reclamantului de a înainta acțiunea în judecată.

Reprezentantul pârâților a solicitat admiterea excepției de tardivitate şi respingerea acțiunii ca fiind tardive, cu încasarea de la reclamant a cheltuielile de asistență juridică în sumă de 23500,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023, a fost respinsă cererea reclamantului Pojar Grigore cu privire la repunerea în termen a acțiunii. S-a admis excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” – avocatul Lungu Vasile. S-a respins ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată depusă de Pojar Grigore împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro”, cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral. S-a încasat de la Pojar Grigore, născut la *****, cod personal *****, domiciliul r-nul. *****, sat. *****, în beneficiul SRL ”Rosales-Agro”, cod fiscal *****, sediul r-nul. *****, sat. *****, cheltuielile de judecată în sumă de 10 000,00 (zece mii,00) lei, cu titlu de asistență juridică. În rest, solicitarea pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro”, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 iunie 2023, avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023, a formulat o cerere de recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond și pronunțarea unei decizii prin care cererea privind ridicarea excepției de tardivitate să fie respinsă integral.

În motivarea cererii, a invocat că încheierea adoptată pe acest litigiu este ilegală şi nefondată, ea fiind pasibil anulării din următoarele considerente.

Au fost încălcate prevederile art. 5 CPC cu accesul liber la justiţie, care prevede că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei în vigoare. Eronat au fost aplicate şi prevederile art. 6 a CPC care prevede că instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la exercitarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt juridic prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond nu a dat o apreciere obiectivă faptului, că chiar la prima şedinţă de judecată, reclamantul Pojar Grigore a solicitat examinarea faptului repunerii în termenul de adresare în judecată şi instanţa a admis acest fapt, deoarece a acceptat continuarea examinării cauzei, a acceptat cererea reclamantului Pojar Grigore de reclamare a probelor, şi a obligat pîrîţii să prezinte în şedinţa de judecată ordinele S.R.L. ,,Rosales- Agro” nr. 1 din 01.05.2015 de angajare a reclamantului în funcţie, şi nr. 1 din 15.03.2018 de eliberare a reclamantului din funcţie, a listelor de plată a salariaţilor S.R.L. ,,Rosales-Agro” pentru anii 2015 - 2018, a ordinelor de transfer a contribuţiilor la Casa Naţională de Asigurări Sociale şi Casa Naţională de Asigurări în Medicină, a salariaţilor S.R.L. ,,Rosales-Agro” pentru anii 2015 - 2018, să fie audiaţi martorii

foşti angajaţi ai S.R.L. „Rosales-Agro”, Pojar Vladimir, Peşterean Timofei, Straşnei Oleg, Straşnei Marin şi Sergheev Mariana. La fel, instanţa de fond la prima şedinţa a admis şi cererea pîrîţilor privind lista probelor propuse spre examinare în cazul acţiunii civile înaintate şi referinţa pîrîţilor la cererea de chemare în judecată.

Astfel, instanţa de fond, la prima şedinţă de judecată în formă protocolară a acceptat capătul de cerere cu privire la repunerea în termenul de adresare în judecată, nefiind depusă alte cereri din partea pîrîţilor. Astfel s-a creat o confuziune, şi instanţa de fond a adoptat două hotărâri diametral opuse, pe de o parte a admis cererea de repunere în termen de adresare cu acţiune, combinând examinarea cauzei cu prezentarea probelor de către participanţii la proces, pe de o altă parte a admis cererea excepţiei de tardivitate depuse de pîrîţi.

Instanţa de judecată la adoptarea actului judecătoresc recurat a încălcat flagrant prevederile art. 186 CPC, pe motiv, că instanţa, la momentul începerii examinării cauzei şi chiar la momentul adoptării încheierii în cauză, nu a soluţionat şi nu a adoptat o încheiere pe faptul repunerii în termenul de prescriţie, solicitat de reclamantul Pojar Grigore, indicat în cererea de chemare în judecată. Instanţa de fond urma în mod obligatoriu să examineze şi să adopte o încheiere privind repunerea în termenul de prescripţie a reclamantului Pojar Grigore, deoarece la momentul începerii examinării cauzei, pîrîţii nu au depus excepţia de tardivitate şi instanţa de fond urma să respecte prevederile art. 186 CPC, care stabileşte, dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată, care poate fi atacată odată cu fondul şi continua examinarea cauzei.

La fel, instanţa de judecată, de fond nu a dat o apreciere corectă şi obiectivă a motivelor întemeiate, care au servit ca temeiuri de omitere a termenelor prevăzute la art. 355 alin (1) a Codului muncii a R.M. de adresare în judecată. Astfel, reclamantul Pojar Grigore a lucrat în S.R.L. „Rosales-Agro”, în funcţia de ***** de la 01.05.2015 pînă la 15.03.2018, şi reclamantul nu ştia nici la momentul angajării, nici pe perioada îndeplinirii funcţiilor atribuite, nici la moment, despre plăţile salariale, ce i se cuvin să-i fie achitate, deoarece pîrîţii nu i-au adus la cunoştinţă despre ordinul de primire la lucru şi despre mărimea plăţilor salariale, doar verbal administratorul întreprinderii S.R.L. „Rosales-Agro” i-a promis reclamantului achitarea unui salariu în mărime de 4500 lei lunar. Pe tot parcursul cît a lucrat la S.R.L. „Rosales-Agro”, reclamantului Pojar Grigore, pîrîţii i-au achitat doar suma de 7000 lei şi refuzul de ai achita plăţile salariale au şi servit ca legătura cauzală ca reclamantul să se îmbolnăvească grav pe parcursul anilor 2018-2019, suferind de diabet zaharat şi hipertensiune înaltă, în rezultatul căruia la 16.10.2018, i s-a acordat gradul 2 de invaliditate. Astfel, conform legitimaţiei nr.

129201 eliberată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale *****, lui Pojar Grigore i s-a stabilit pensie de dizabilitate, în mărime de 813,08 lei.

Astfel, reclamantul Pojar Grigore, de la momentul 01.05.2015 - 15.03.2018, şi pînă în prezent, din cauza neachitării plăţilor salariale de către S.R.L. „Rosales-Agro" a nimerit într-o situaţie extrem de dificilă materială şi financiară, şi starea de sănătate s-a agravat şi în perioada anilor 2019-2022, în urma căruia a suferit cinci intervenţii chirurgicale la ochi din cauza hipertensiunii înalte, fapt confirmat prin probele anexate la cauza civilă.

Recurentul a invocat că în circumstanţele descrise, nu pot fi reţinute ca justificate motivele invocate de instanţa de judecată, că, Pojar Grigore, imediat după concedierea de la S.R.L. „Rosales-Agro" (15.03.2018) chiar a doua zi, 16.03.2018, a fost angajat la ***** în funcţia de vînzător la staţia de alimentare cu combustibil din satul *****, r-l *****, unde a activat până la 18.09.2019.

Instanţa nu a reţinut că anume din cauza stării de sănătate gravă în care se află reclamantul Pojar Grigore, el nu a mai putut să activeze la *****, fapt confirmat prin legitimaţia de pensionar, care confirmă că la 24.05.2018 lui i-a fost stabilită pensia pe dezabilitate, iar pe parcursul anilor 2019-2022, starea sănătăţii i s-a înrăutățit considerabil.

Nu sunt justificate nici argumentele instanţei, precum că reclamantul Pojar Grigore, pînă la prima intervenţie chirurgicală la ochi în anul 2020, a dispus de un termen de 2 ani şi 8 luni de a acţiona în vederea revendicării drepturilor sale. De aici rezultă, că deja de la 24.05.2018, reclamantul Pojar Grigore a primit gradul *****, aflîndu-se periodic în spital la tratament, iar din anul 2020-2022, deseori s-a aflat la tratament şi postoperaţional după intervenţiile chirurgicale la ochi şi toate aceste suferinţe pot fi considerate ca motive întemeiate, că nu din vina reclamantului a fost omis termenul de adresare în judecată.

Conform prevederilor art. 355 alin (1), (2) al Codului muncii, cererile depuse cu omiterea, din motive întemeiate, a termenelor prevăzute la alin (1) pot fi repuse în termen de instanţa de judecată.

Instanţa de judecată în mod neîntemeiat a încasat şi cheltuielile de judecată în mărime de 10000 lei, deoarece aceste cheltuieli sunt destul de exagerate, deoarece lipseşte borderoul de calcul desfăşurat a sumei solicitate drept onorariu, nu au fost indicate acţiunile efectuate de avocat în vederea acordării asistenţei juridice şi timpul pierdut pentru efectuarea acestor acţiuni, şi instanţa de judecată nu a luat în calcul că reclamantul Pojar Grigore primeşte o pensie de 817 lei şi alte surse de existenţă nu dispune.

La 23 iunie 2023, conform fișei de repartizare, cauza în ordine de recurs a parvenit spre examinare judecătorului Nelea Budăi.

La 07 august 2023, asupra cererii de recurs, avocatul Vasile Lungu în interesele intimaților Sergheev Mihail și SRL „Rosales - Agro" a depus referință,

solicitând respingerea cererii și menținerea încheierii instanței de fond. Totodată, a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 2500 lei.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs şi referinţă, Colegiul civil conchide că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins, iar încheierea contestată menținută, ca legală şi întemeiată, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reţine că încheierea contestată a fost emisă la 29 mai 2023. Totodată, completul judiciar remarcă că conform recipisei anexate, reprezentantul recurentului Pojar Grigore, avocatul Mihail Canțîr a recepționat încheierea contestată la 29 mai 2023. Aşadar, raportând normele legale enunţate la circumstanţele speţei, Colegiul civil consideră că recursul declarat de avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore la 12 iunie 2023, a fost depus în interiorul termenului legal.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În concordanţă cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Conform art. 186^1 Cod de procedură penală, (1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. (3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge

acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. (4) Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Colegiul civil reţine că la 17 noiembrie 2021, Pojar Grigore s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales-Agro” cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral.

Totodată, la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri, reprezentantul pârâților, avocatul Lungu Vasile a înaintat cerere prin care a invocat excepția de tardivitate a acțiunii înaintată de Pojar Grigore împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales Agro”.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023, a fost respinsă cererea reclamantului Pojar Grigore cu privire la repunerea în termen a acțiunii. S-a admis excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” – avocatul Lungu Vasile. S-a respins ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată depusă de Pojar Grigore împotriva pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro”, cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral. S-a încasat de la Pojar Grigore, născut la *****, cod personal *****, domiciliul r-nul. *****, sat. *****, în beneficiul SRL ”Rosales-Agro”, cod fiscal *****, sediul r-nul. *****, sat. *****, cheltuielile de judecată în sumă de 10 000,00 (zece mii,00) lei, cu titlu de asistență juridică. În rest, solicitarea pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro”, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 12 iunie 2023, avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore, a contestat cu recurs, încheierea instanței de fond, invocînd argumentele menționate mai sus.

Conform art. 394 al Codului civil, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 395 al Codului civil, (1) Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Totodată conform alin. (1) art. 14 al Codului muncii, este stabilită regula generală, care determină momentul începutului calculării termenului de prescripţie, și anume curgerea termenelor de care prezentul cod leagă apariţia sau încetarea raporturilor de muncă începe în ziua imediat următoarea celei în care a fost determinată apariţia sau încetarea drepturilor şi obligaţiilor de muncă.

Conform art. 354 al Codului muncii, se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă; c) încetarea şi nulitatea, parţială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligaţiilor de către una din părţile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) de angajare în serviciu, emis conform art. 65 alin. (1); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

Conform art. 355 al Codului muncii, (1) Cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată: b) în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului. (2) Cererile depuse cu omiterea, din motive întemeiate, a termenelor prevăzute la alin. (1) pot fi repuse în termen de instanţa de judecată.

Raportând prevederile menționate *supra* la materialele cauzei, Colegiul civil conchide că în mod temeinic instanța de fond a constatat că reclamantul/recurent cel puțin la 15 martie 2018, avea cunoștință de cauză precum că raportul de muncă cu SRL ”Rosales - Agro” a încetat, iar în eventualitatea existenței pretențiilor față de fostul angajator, de asemenea îi erau cunoscute, or, potrivit carnetului de muncă, Pojar Grigore a fost angajat la SRL „Rosales - Agro”, în calitate de mecanizator, în baza ordinului nr. 1 din 01 mai 2015, iar, la 15 martie 2018, a fost eliberat din funcția de *****, în baza ordinului nr. 1 din 15 martie 2018 (f.d. 13, 148). Totodată, potrivit carnetului de muncă, reclamantul/recurent Pojar Grigore, la 16 martie 2018 a fost angajat la ***** în calitate de vânzător la stația de alimentare (f.d. 149).

Ca urmare, în mod just s-a reținut că termenul de prescripție privitor la plata drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului, a început să curgă la 15 martie 2018, când recurentul Pojar Grigore, a fost eliberat din funcția, iar prin prisma art. 355 alin. (1) lit. b) Codul muncii, termenul limită pentru înaintarea acțiunii a fost până la 15 martie 2021, pe cînd recurentul a înaintat prezenta acțiune la 17 noiembrie 2021, cu încălcarea termenului de prescripție.

În conformitate cu prevederile art. 403 Cod civil, (1) În cazuri excepţionale, dacă instanţa de judecată constată, la cererea reclamantului, că termenul de prescripţie extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărat. (2) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît dacă partea şi-a exercitat dreptul la acţiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depăşirea termenului de prescripţie, şi doar dacă nu a expirat durata maximă calculată conform art. 404.

Colegiul civil reiterează și faptul că instanța de fond corect a dat apreciere argumentelor recurentului pe marginea cererii de repunere în termen, respingând argumentele ce ține de starea de sănătate, or, după cum s-a menționat potrivit înscrisurilor reflectate în carnetul de muncă, Pojar Grigore după concediere de la SRL ”Rosales - Agro” (15 martie 2018), în următoarea zi – 16 martie 2018, a fost angajat la ”Clever Energy” SRL în funcția de vânzător la stațiile de alimentare cu combustibil, până la 18 septembrie 2019. (f.d. 145, 146-149).

Instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurentului cu privire la faptul că instanța nu a luat în considerare faptul că anume din cauza stării de sănătate gravă în care se află recurentul Pojar Grigore, el nu a mai putut să activeze la *****, fapt confirmat prin legitimaţia de pensionar, care confirmă că la 24.05.2018, lui i-a fost stabilită pensia pe dezabilitate, or, în perioada de pînă la stabilirea gradului de dizabilitate, recurentul a avut posibilitatea să acționeze în instanța de judecată persoanele care în viziunea sa, iar fi lezat careva drepturi sau interese.

Corectă este și aprecierea instanței privitor la intervențiile chirurgicale suportate de recurent, potrivit înscrisurilor anexate de recurent (f.d. 128-138), în susținerea cerinței privind repunerea în termenul a acțiunii, or, Pojar Grigore până în noiembrie 2020, când a suportat prima intervenție, a dispus de un termen de 2 ani și 8 luni de a acționa în vederea revendicării drepturilor sale. Totodată intervențiile date nu au necesitat internare în staționar mai mult de 1-3 zile.

Astfel, în mod just instanța a respins și argumentul recurentului pe marginea faptului precum că a omis termenul de prescripție din cauza instituirii stării excepționale în sănătate publică pe teritoriul RM. Or, prin instituirea stării excepțională în sănătate, au fost instituite unele măsuri de precauției de ordin social și medical, care nu au limitat nici într-un fel posibilitatea reclamantului/recurrent de a înainta acțiunea în judecată. Astfel, nefiind probată legătură cauzală a acestor două evenimente.

Totodată, nu pot fi reținute afirmațiile recurentului cu privire la faptul că instanţa de judecată la adoptarea actului judecătoresc recurat a încălcat flagrant prevederile art. 186 CPC, pe motiv că instanţa, la momentul începerii examinării cauzei şi chiar la momentul adoptării încheierii în cauză, nu a soluţionat şi nu a adoptat o încheiere pe faptul repunerii în termenul de prescriţie, solicitat de reclamantul Pojar Grigore, indicat în cererea de chemare în judecată, or, repunerea în termenul de prescripţie se examinează în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare și poate fi examinată concomitent cu excepția de tardivitate a acțiunii, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 186 [1] al CPC, (1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul

persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

În partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul civil la fel, consideră justă poziția instanței de fond.

Conform art. 8 alin.(1) CPC, părţile, alţi participanţi la proces au dreptul să fie asistaţi în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prevederile art. 5 alin. (1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19.07.2002 stabilesc că orice persoană are dreptul să îşi aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată şi reprezentată de acesta în materie juridică.

Conform prevederilor art. 94 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Prevederile alin. (1^1) cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Interesele pârâților/intimați Sergheev Mihail și SRL ,,Rosales - Agro”, în cadrul cauzei au fost reprezentate de către avocatul Lungu Vasile, în baza mandatului nr. 1216536 din 28 februarie 2022 și respectiv nr. 1216606 din 28 februarie 2022 (f.d. 34, 42).

Potrivit contractului de asistență juridică nr. 3 din 28 februarie 2022, încheiat între CA ”Lungu Vasile” și clientul Sergheev Mihail, avocatul a fost împuternicit să acorde servii de asistență juridică în cauza civilă, la Judecătoria *****. (f.d. 122).

Potrivit contractului de asistență juridică nr. 3/1 din 09 decembrie 2022, încheiat între CA ”Lungu Vasile” și clientul Sergheev Mihail, avocatul a fost împuternicit să acorde servii de asistență juridică la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 190).

Conform ordinelor de plată SRL ,,Rosales Agro”, a achitat în beneficiul CA ”Lungu Vasile” pentru serviciile de asistență juridică următoarele sume: Ordin de plată nr. 16 din 18 martie 2022 – 10 000,00 lei, (f.d. 120); Ordin de plată nr. 49 din 13 iulie 2022 – 4 000,00 lei, (f.d. 121); Ordin de plată nr. 93 din 10 noiembrie 2022 – 2 000,00 lei, (f.d. 121); Ordin de plată nr. 107 din 13 decembrie 2022 – 5

000,00 lei, (f.d. 191); Ordin de plată nr. 22 din 06 februarie 2023 – 2 500,00 lei, (f.d. 121); Ordin de plată nr. 53 din 29 mai 2023 – 2 000,00 lei, (f.d. 241). În total 25500,00 lei.

Astfel, având în vedere contribuția avocatului la soluţionarea cauzei, instanța de recurs consideră că suma dispusă spre încasare de către instanța de fond în mărime de 10000 lei este rezonabilă, ținând cont de obiectul procesului judiciar, complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate în speţă, durata procesului, precum și faptul că acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Totodată, prin referința depusă la 07 august 2023, avocatul Vasile Lungu în interesele intimaților solicită compensarea cheltuielilor de asistență juridică pentru examinarea cauzei în ordine de recurs în mărime de 2500 lei, conform Acordului adițional din 21 iulie 2023 la Contractul de acordare a asistenței juridice nr. 3/1 din 09.12.2022 și bonului de plată nr. 67 din 24 iulie 2023.

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, se identifică următoarele criterii, pe care instanța de apel le va reține: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența; în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura şi durata relației dintre avocat şi client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Mai mult, Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor omului, învestită fiind cu soluţionarea pretenţiilor la rambursarea cheltuielilor de judecată, în care sunt cuprinse şi onorarii avocaţiale, a statuat că acestea urmează a fi recuperate numai în măsura în care constituie cheltuieli necesare care au fost în mod real făcute în limita unui cuantum rezonabil.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (pct.16 din Recomandare).

De asemenea, la determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, prezintă relevanță și jurisprudența CtEDO. Astfel, stabilind dacă costul asistenței juridice solicitate de reclamant este rezonabil, CtEDO a luat în calcul noutatea şi complexitatea chestiunilor de fapt şi de drept puse în discuţie (Manole și alții c. Moldovei, 13/07/2010, § 11). Pe de altă parte, dacă cauza este

repetitivă şi există o jurisprudenţă bine stabilită în privinţa chestiunilor disputate, CtEDO a acordat o compensaţie mai mică pentru asistenţa juridică (Oprea c. Moldovei, 21/12/2010, § 55).

La stabilirea caracterului rezonabil al serviciilor juridice solicitate, CtEDO a luat în considerare aportul avocaţilor (Boicenco c. Moldovei, 11/07/2006, § 176), precum şi relevanţa şi calitatea observaţiilor depuse de reprezentant la CtEDO (Ghimp c. Moldovei, 30/10/2012, § 71).

Drept urmare, reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate, complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de acesta, faptul că acțiunea se examinează în ordine de recurs, precum și faptul că cererea de recurs depusă avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore urmează a fi respinsă, Colegiul civil atestă că suma de 1000 (una mie) lei, este una rezonabilă și necesară în raport cu circumstanțele cauzei și va dispune încasarea de la Pojar Grigore în beneficiul SRL ,,Rosales-Agro” cheltuielile de judecată în sumă de 1000,00 (una mie) lei cu titlu de asistență juridică, pentru examinarea cauzei în ordine de recurs.

Având în vedere că nu s-au constatat temeiuri care ar condiționa casarea încheierii instanței de fond, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023.

În conformitate cu prevederile art. 94, 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de avocatul Mihail Canțîr în interesele lui Pojar Grigore.

Menține încheierea Judecătoriei ***** (sediul Central) din 29 mai 2023, emisă la cererea privind excepția de tardivitate invocată de reprezentantul pârâților Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” – avocatul Lungu Vasile, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pojar Grigore împotriva lui Sergheev Mihail și SRL ”Rosales - Agro” cu privire la încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral.

Încasează de la Pojar Grigore, născut la *****, cod personal *****, domiciliul r-nul. *****, sat. *****, în beneficiul SRL ,,Rosales-Agro”, cod fiscal *****, sediul r-nul *****, sat. *****, cheltuielile de judecată în sumă de 1000,00 (una mie) lei cu titlu de asistență juridică, pentru examinarea cauzei în ordine de recurs.

În rest, solicitarea cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Ion Țurcan

Ion Secrieru